

F2F oppfordrer vordende foreldre til å inngå avtale om delt bosted ved samlivsbrudd

Mange par inngår avtale om deling av verdier og eiendeler dersom det blir samlivsbrudd senere. Men det viktigste glemmer alle: Hvordan prinsippene for avgjørelsesmyndighet og samvær med felles barn skal være dersom samlivet tar slutt. Selv om det er dette som betyr mest for begge foreldre og for barna.

Illustrasjonsfoto

TEKST: EVEN STORMOEN

Norske foreldre lever lykkelig uvitende om hvordan barneloven og rettspraksis kan ramme dem selv og deres barn etter et samlivsbrudd. Hvis foreldrene ikke blir enige, vil løsningen reguleres av en barnelov som favoriserer den ene forelderen dersom de ikke har delt bosted, noe som bare omlag 25% har.

De færreste par er gode venner i fasen når de går fra hverandre. Kanskje har krangler, skuffelse og brutte løfter erstattet kjærlighet med bitterhet og hat? Kanskje har den andre vært utro?

I en slik situasjon kan forutsetningene være dårlige for å legge egeninteresser til side og hensynta barnas beste. Derfor bør foreldre vurdere en avtale om delt bosted før de får barn.

Advokat og partner i Dalan advokatfirma Maria Cabrera Stråtveit sier at det er fullt mulig å inngå en slik avtale.

- Men en slik avtale vil ikke være rettslig bindende. Dersom en av foreldrene er av den oppfatning at avtalen ikke er til barnets beste, kan vedkommende fravike avtalen. En avtale vedrørende barn er ikke like bindende som øvrige avtaler, da avtaler

som vedrører barn alltid skal være til barnets beste. Dette følger av både barneloven og barnekonvensjonen. Hva som er til barns beste lar seg med andre ord ikke forhåndsavtale, men må vurderes konkret når samlivsbruddet oppstår, sier Stråtveit.

Selv om foreldrene i utgangspunktet har avtalefrihet, så er bestemmelsene i barneloven og domstolen innrettet slik at uenighet normalt ender opp med at den ene forelderen får overordnet myndighet over felles barn, mens den andre får lite innflytelse på de viktigste avgjørelsene om barnas omsorg. At begge foreldre er like omsorgsdyktige får i praksis lite betydning.

Dessverre har barneloven bestemmelser som ofte kan skape en konflikt drivende dynamikk, snarere enn å stimulere til samarbeid.

Hvis det ikke er enighet om delt bosted når den ene flytter ut, så vil normalt en av foreldrene sitte med jokeren i enden av en prosess av konflikt og uenighet. Barneloven § 36 sørger for at retten bare kan dømme delt bosted i særskilte tilfeller. Norske dommere gir nesten alltid foreldremyndigheten til den ene av foreldrene.

Advokater vil raskt fortelle deg om du er forelderen som har størst mulighet for å stikke av med foreldremyndigheten i en rettstvist. Hvis du har sterke negative følelser for din ekspartner, og tror at du er den beste forelderen for barna, så kan fristelsen til å tilrive seg makten over barna bli for sterk.

En av de mest brutale konsekvensene er at bostedsforelderen alene kan bestemme hvor i landet barnet skal bo, helt uavhengig av grunn, uavhengig av barnets beste og uavhengig av den andre forelderens samtykke. Det åpner for maktmisbruk av bostedsforelderen og skaper avmakt hos samværsforelderen. Ingen foreldre ønsker å komme i en slik situasjon.

-Hvilken betydning vil en forhåndsinngått avtale om delt bosted kunne ha dersom den ene forelderen ønsker å flytte med felles barn?

- Dersom en av foreldrene ønsker å flytte med et barn etter et samlivsbrudd, så fordrer dette enten samtykke fra den andre forelderen eller rettslig avgjørelse. Dette gjelder uavhengig av om partene på forhånd har inngått en avtale om at de skal delt bosted etter et samlivsbrudd. Når en forelder likevel flytter med barnet, viser rettspraksis

at dette er en handling som taler for at denne forelder utviser dårlig evne til å legge til rette for best samlet foreldrekontakt for barnet, sier Stråtveit.

Foreningen 2 Foreldre anbefaler uansett par om å inngå en avtale om delt bosted for barna ved samlivsbrudd før de får barn. Det vil bidra til likeverdig foreldreskap og stimulere bedre til samarbeid for barnas beste.

- Hensynet til best samlet foreldrekontakt tillegges stadig større vekt i rettspraksis. Hensynet vil kunne føre til at retten vurderer det å være til barnets beste å bo fast hos den andre forelder. Dersom foreldrene på forhånd har avtalt at barnet skal ha delt bosted, vil jeg anta at retten vil kunne vektlegge at vedkommende også har brutt en avtale, og at dette i enda større grad enn uten en slik avtale taler for at den andre forelder vil bidra til best

samlet foreldrekontakt. Med en slik avtale vil man med andre ord kunne bidra til at en flytting og avtalebrudd vil bli et moment som vektlegges ved en eventuell etterfølgende sak, mener Stråtveit.

- Dersom det blir samlivsbrudd er den første avtalen man inngår avgjørende, da barna blir vant til den ordningen dere da avtaler. Tenk dere derfor nøye om, og søk råd dersom du er usikker på hva som er til barnas beste etter samlivsbruddet, råder Stråtveit foreldre til.

Advokatfirmaet Dalan har utarbeidet et [eksempel på en avtale om delt bosted](#) for felles barn når foreldrene ikke bor sammen. Avtalens overskrift kan enkelt endres til «Avtale om delt bosted for våre barn dersom vi bryter samlivet». Punktene 3, 4 og 5 er praktiske forhold som gjerne kan bestemmes etter at samlivsbruddet har

skjedd. Men punktene 1, 2 og 6 bør inngå i en intensjonsavtale om delt bosted ved samlivsbrudd.

To råd fra F2F hvis det går mot samlivsbrudd:

1. Ikke flytt ut før dere har en underskrevet avtale om (delt) bosted og samvær. Flytter en ut uten bostedsavtale har en ikke lenger samme bostedsadresse som barna, og da har en uforvarende gitt fra seg bostedsmyndigheten.

2. Sørg for å få registrert i folkeregisteret at dere har delt bosted for barnet. Ifølge folkeregisterloven kan en person bare være registrert med ett bosted, derfor er markedsfeltet i folkeregisteret gull verdt for foreldre med delt bosted.

Avtale om delt bosted for barn (dersom vi bryter samlivet)

Advokat Maria Cabrera Stråtveit mener at avtale om delt bosted kan tilpasses og inngås før et eventuelt samlivsbrudd.

Denne avtale er inngått mellom XX (heretter mor) og XX (heretter far).

1. Mor og far har felles foreldreansvar for XX (heretter barnet).
2. Barnet skal bo fast hos begge sine foreldre, herunder være halve tiden hos hver.

3. Barnet skal være hos far/mor odde-tallsuker og mor/far partallsuker annet hvert år. I x (år) skal barnet være odde-tallsuker hos far/mor og partallsuker hos mor/far. I x (påfølgende år) skal barnet være oddetallsuker hos mor/far og partallsuker hos far /mor osv.

4. Ferier defineres som skolens ferier, og fordeles mellom mor og far slik:

Vinterferien x (år) er barnet hos mor, vinterferien x (påfølgende år) barnet hos far, osv.

Påskeferien deles mellom mor og far. I x (år) skal barnet være hos far første halvdel av påsken, og hos mor andre halvdel av påsken. I x (påfølgende år) skal det være motsatt, osv.

Mor og far har begge rett til 3 ukers sammenhengende sommerferie med barnet. De har førstevalg på hvilke uker de skal ha hvert annet år. I x (år) har mor førstevalg av uker, i x (påfølgende år) har far førstevalg av uker. Valg av uker må gjøres innen 1. april inneværende år. Dersom denne fristen ikke overholdes, vil retten til å velge uker gå over på den andre.

Høstferien x (år) skal barnet være hos far, høstferien x (påfølgende år) skal barnet være hos mor, osv.

Julen løper fra 22. desember og til skolestart. Julen deles mellom mor og far med bytte 27. desember. Julen x (år) skal barnet være hos far 22.-27. desember og hos mor fra 27. desember til skolestart. Motsatt i x (påfølgende år) osv.

5. Bursdager og bevegelige helligdager feires der hvor barnet er i henhold til denne avtalen.

6. Det er en forutsetning for denne avtale at foreldrene bor i nærheten av hverandre og innen samme kommune.

Sted

Dato

Sted

Dato